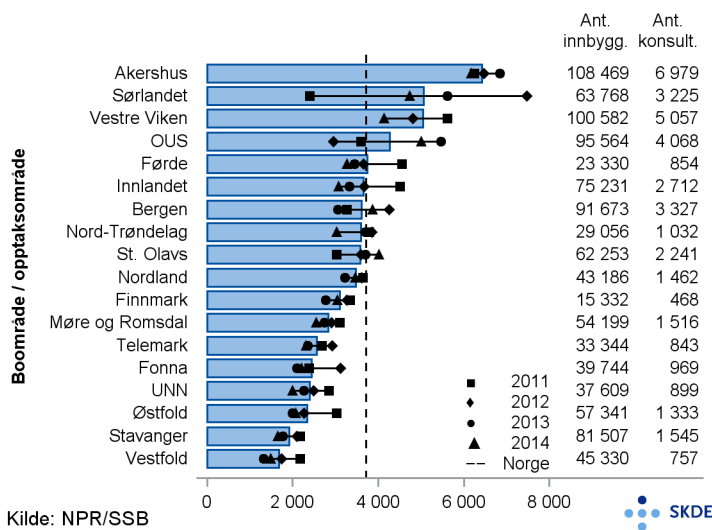

Astma er en kronisk betennelsestilstand i luftveiene som kan utløses av ulike faktorer. Tidligere var astma en sykdom som ofte førte til sykehusinnleggelser og også noen dødsfall hos både barn og voksne. Nye medikamenter har endret livet for mange astmabarn. Mange barn med astma kan følges opp av allmennlege, og det er ikke uvanlig at barn vokser av seg sykdommen i løpet av barneårene.

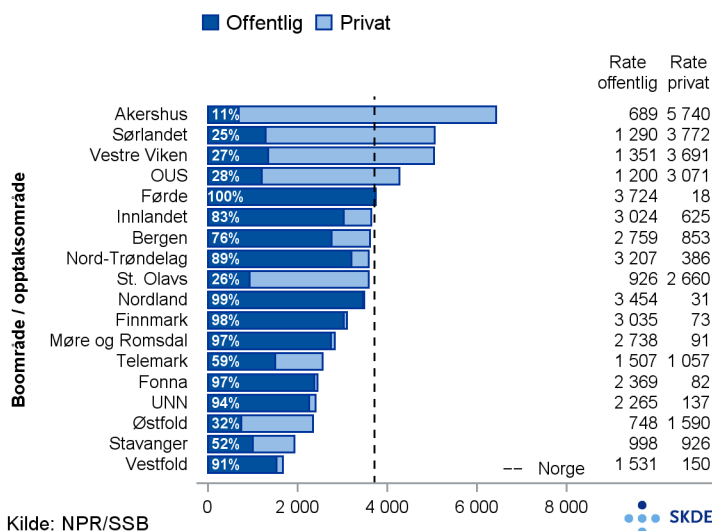
Pasientutvalg og definisjoner

Utvalget består av astmakonsultasjoner (poliklinikk/dag) for barn i somatisk spesialisthelsetjeneste, inkludert private avtalespesialister. Astma er definert ved hoved- eller bidiagnose (ICD-10) i kategoriene J45-46.

Kilde: NPR/SSB

Astma, poliklinikk/dagbehandling, aldersjusterte forbruksrater pr. 100 000 barn 0-16 år, pr. boområde, pr. år og gj.snitt 2011-2014

Kilde: NPR/SSB

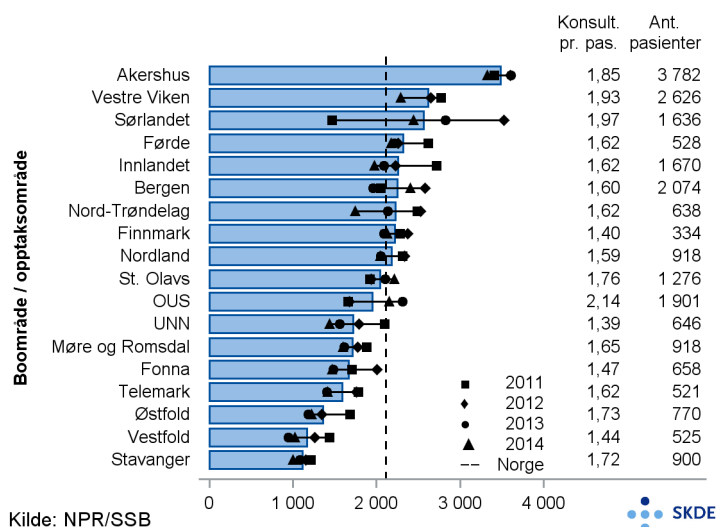
Astma, poliklinikk/dagbehandling, offentlig og privat, aldersjusterte forbruksrater pr. 100 000 barn 0-16 år, pr. boområde, gj.snitt 2011-2014

Kommentarer

Det gjennomføres ca. 40 000 konsultasjoner på grunn av astma hos i alt 22 000 barn i spesialisthelsetjenesten hvert år. Dette utgjør 7 % av alle konsultasjoner og 10 % av alle barn som følges opp poliklinisk i spesialisthelsetjenesten hvert år.

Boområde Akershus har 3,8 ganger så høy forbruksrate som boområde Vestfold, og 3,1 ganger så høy pasientrate som boområde Stavanger.

I de fem boområdene med flest privatpraktiserende spesialister i barnesykdommer gjøres mellom 72 % og 89 % av alle konsultasjoner hos private spesialister. Dette kan tyde på en styrt overføring fra sykehus til de private spesialistene i disse områdene. Den totale forbruksraten er høyere enn i øvrige boområder for fire av disse fem.

Kilde: NPR/SSB

Astma, poliklinikk/dagbehandling, aldersjusterte pasientrater pr. 100 000 barn 0-16 år, pr. boområde, pr. år og gj.snitt 2011-2014. Gj.snittlig antall konsultasjoner pr. pasient (kontaktfrekvens) og antall pasienter

Mens kontaktfrekvensen i de fem boområdene med høy andel privat aktivitet er mellom 1,76 og 2,14, er kontaktfrekvensen for de med lavest andel privat aktivitet betydelig lavere. Dette tyder på at hver pasient kontrolleres oftere hos de private spesialistene enn på poliklinikkene i landet forøvrig. Forskjellen mellom høyeste og laveste kontaktfrekvens utgjør 740 flere konsultasjoner pr. 1 000 pasienter behandlet.

Norske studier gir ikke grunnlag for å anta at variasjonen skyldes ulik astmaforekomst mellom boområder. Det er grunn til å tro at det foreligger uønsket variasjon som kan være uttrykk for forskjeller i pasienttilbud og i samhandling mellom sykehus, private spesialister og fastlegene om oppfølging av barn med astma.

Med bakgrunn i den store variasjonen kan man ikke utelukke at det foreligger både et overforbruk og et underforbruk av spesialisthelsetjenester til barn med astma. Det kan se ut til at private spesialister har en noe annen praksis enn sykehuspoliklinikker for oppfølging av barn med astma. Det kan videre være hensiktsmessig å diskutere hvilken rolle fastlegene skal ha i behandlingen av astma hos barn.